

گزیدگی با حشرات

حشره "دراکولا" یا "بند" نه نیش میزند و نه گاز میگیرد بلکه ترکیبات سمی و محرکی ترشح می‌کند که باعث ایجاد زخم در محل عبور خود از روی پوست می‌شود.

سم حشره "دراکولا" یا "بند" باعث ایجاد صدمات بافتی، زخم و تاول می‌شود. علائم به صورت قرمزی، بروز تاول و یا جوش‌های کوچک همراه با خارش و در انتها ورقه شدن و پوسته پوسته شدن پوست است.

پیشگیری:

- ✓ برای پیشگیری از گزش حشرات علاوه بر نصب توری به پنجره‌ها، پوشیدن لباس‌های محافظت کننده و آستین بلند در محیط‌های باز غیرشهری، استفاده از پشه‌بند و مواد حشره‌کش در شب توصیه می‌شود.
- ✓ نگهداری حیوانات خانگی باعث تجمع بیشتر حشرات می‌شود. بنابراین لازم است نگهداری حیوانات اهلی توأم با رعایت بهداشت باشد.
- ✓ اگر در محل زندگی درختان زیادی وجود دارد باید برای پنجره‌های خانه از توری استفاده شود و در پارک‌ها از آویختن لباس‌ها روی درخت خودداری شود.

درمان:

- ✓ در مناطقی که حشرات زیاد وجود دارد، بهتر است روی پوست بدن مخصوصاً بدن کودک از کرم مای دورکننده حشرات استفاده نمود. اما باید توجه داشت استفاده دائم از این مواد سبب حساسیت بیشتر می‌شود.
- ✓ به هیچ وجه کنده زنبورعسل را دستکاری و زنبورها را تحریک نکنید.
- ✓ اگر در نزدیکی خود زنبور دیدید به جای ناپود کردن آن با مگس کش، موقتاً آن منطقه را ترک کنید.
- ✓ از پوشیدن لباس‌هایی با رنگ روشن و استفاده از عطرهاي تند در مناطقی که حشرات زیادی دارند، جداً خودداری کنید؛ زیرا تمام این موارد باعث جذب زنبورها می‌شود.
- ✓ در محیط‌های باز، پیراهن آستین بلند و شلوار بلند به کودکان بپوشانید.

- برای سم حشره "دراکولا" پادزهر وجود ندارد و عارضه بعد از مدتی خودبه خود خوب می‌شود.
- له شدن حشره "دراکولا" روی پوست و یا خاراندن پوست سبب انتشار سم و تشدید زخم‌های روی پوست خواهد شد.
- برای تخفیف عارضه پوستی سم حشره دراکولا، می‌توان در ساعات ابتدایی، با آب و صابون معمولی محل عارضه را شستشو داد و با تمیز نگه داشتن محل عارضه می‌توان از بروز مشکلات ثانویه از جمله عفونت‌های باکتریایی جلوگیری کرد همچنین هرچه پوست مرطوب‌تر باشد شدت عارضه بیشتر است.
- به طور تجربی استعمال الکل سفید بر روی موضع آلوده به سم حشره دراکولا می‌تواند در کاهش علائم مؤثر باشد.

مارگزیدگی

1- مار افعی:

- بروز درد تیز و سوزاننده در محل گزش مار افعی 1 تا 5 دقیقه بعد از گزش
- تورم نیم تا 4 ساعت بعد از گزش که ممکن است در عرض 12-24 ساعت افزایش یافته و کل اندام مبتلا را درگیر نماید.
- احتمال بروز تاول‌های کوچک در محل گزش 24-36 ساعت پس از گزیدگی
- بروز علائم: تهوع و استفراغ، بی‌حسی در اطراف دهان، صورت و پوست سر و گزگز نوک انگشتان، تب و لرز، تعریق، ضعف و بی‌حالی و سرگیجه

از مشخصه‌های مهم گزیدگی با مار افعی:

اختلالات انعقادی خون به صورت خونریزی از بینی، وجود خون در خلط، خون در ادرار، خون در مدفوع، خونریزی در شکم و داخل چشم و مغزی باشد.

اختلال در عملکرد کلیه، کاهش سطح هوشیاری و شوک قلبی-عروقی از علائم گزش مار افعی است.

کد: KH - NC - HE₅₉
تاریخ تدوین: 98/ 08
تاریخ ابلاغ: 98/08

بیمارستان خاتم الانبیا میانه

هفته پیشگیری از مسمومیت ها (1-7 آبان)

شعار هفته پیشگیری از مسمومیت ها در سال 1398

"با افزایش آگاهی، مانع مسمومیت دارویی
شویم"

پیشگیری از مسمومیت ناشی از

گزیدگیها

تهیه و تنظیم: پریسا مختاری

(سوپروایزر آموزشی و آموزش سلامت)

تحصیلات: ارشد پرستاری

تاریخ بازنگری: 1398

عقرب گزیدگی:

گزش عقرب میتواند منجر به بروز درد شدید در ناحیه گزش شود اما علائم تهدیدکننده حیات و حوادث منجر به مرگ به ندرت رخ می دهد.

تورم ناشی از گزش عقرب، عموماً محدود به ناحیه گزش است و احساس بیحسی و سوزش در ناحیه گزش برای 4 تا 6 ساعت به وجود می آید و معمولاً پس از 24 ساعت بهبود می یابد.

درمان:

فرد عقرب گزیده، خصوصاً کودکان را در اسرع وقت به بیمارستان منتقل نمایید.

برخی از عقرب های بومی کشور ما در ناحیه خوزستان، کرمان و کاشان بسیار خطرناک اند و فرد عقرب گزیده برای تزریق سرم ضد زهر باید به بیمارستان منتقل شود.

منابع:

- دفتر تحقیق توسعه معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی ایران

-ستاد مرکزی اطلاع رسانی داروها و سموم/ سازمان غذا و دارو 1396

آدرس: میانه_ بیمارستان خاتم الانبیا

تلفن: 52220901-5

2- سایر مارها

از علائم گزیدگی با مار کبری و مار مرجان، افتادگی پلکها، خواب آلودگی، ضعف عضلانی، فلج، اختلال تکلم و تنفس، آبریزش از دهان، استفراغ و تهوع است. علائم گزیدگی با مار آبی (دریایی)، درد عضلانی و تغییر رنگ ادرار به رنگ قهوه ای یا سیاه است.

درمان:

1- قبل از انتقال مصدوم به مرکز درمانی باید بیمار را آرام کنید و از حرکات بیش از حد او جلوگیری نمایید.

2- هر چه سریعتر فرد مارگزیده را به اورژانس بیمارستان منتقل کنید و زمان را با تلاش برای کشتن و یا گرفتن مار از دست ندهید.

3- مصدوم مارگزیده را باید از محل حادثه (جهت جلوگیری از حمله مجدد مار) دور کرد.

4- عضو مار گزیده را باید بی حرکت و همسطح یا کمی پایینتر از سطح قلب نگه داشت.

5- بستن یک نوار محکم و پهن، چند انگشت بالاتر از

محل مارگزیدگی به ویژه اگر محل گزیدگی در دستها یا پاها باشد، الزامی است.

6- بستن نوار بالاتر از محل مارگزیدگی نباید آنقدر سفت باشد که جریان خون اندام را مختل کند. اگر ورم باعث سفت شدن نوار شد، آن را باز کنید و از محلی بالاتر ببندید. هر 10 تا 15

دقیقه، به مدت 1 دقیقه نوار را باز کرده و دوباره ببندید. این کار باید تا زمان آماده شدن پادزهر ادامه یابد.

7- در مارگزیدگی باید از سرد کردن عضو با آب سرد

یا یخ خودداری کرد.

8- در مارگزیدگی علائم واکنشهای حساسیتی شدید مانند عطسه، مشکل در تنفس یا تورم سریع و شدید، درد شکم، تهوع، سرگیجه، درد قفسه سینه، خرخر صدا و کبود شدن رنگ لبها از جمله مواردی هستند که سریعاً باید به اورژانس مراجعه شود.

9- مارگزیدگی در کودکان، بیماران قلبی، دیابتی، افراد مسن و معلولین حرکتی و بیماران مبتلا به الرژی بسیار خطرناکتر است.

10- گزش متعدد مار در ناحیه سر و گردن خطرناکتر است.